

วิทยาศาสตร์แสนสนุก • เข้าใจง่าย • ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

รู้จัก

โมเมนต์
แรงหมุน
จุดหมุน

วิทยาศาสตร์ แรงหมุน

★ สำหรับเด็ก ★

ทำไมของถึง
หมุนได้?

แรง × ระยะทาง
= โมเมนต์

คานและจุดหมุน
รอบตัวเรา

ทำไมเปิดประตู
ตรงปลายถึงง่ายกว่า?

ช่วยให้เรา...

- ✓ ออกแรงน้อย ยกของได้มาก
- ✓ ทำงานง่ายขึ้น
- ✓ เล่นสนุกและปลอดภัย

พร้อม
กิจกรรมทดลอง
สนุก ๆ ในเล่ม!

เรียนรู้วิทยาศาสตร์จากสิ่งรอบตัว

ประตู

กรรไกร

จักรยาน

ประแจ

เครน

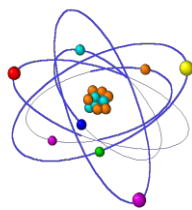
ชิงช้า

ราคา

99

บาท

เรียบเรียงโดย
ผศ.สุชาติ สุภาพ

วิทยาศาสตร์แรงหมุน สำหรับเด็ก

ผศ.สุชาติ สุภาพ

250/1 หมู่ 1 ต.บ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120

คำนำ

เคยสงสัยไหมว่า...ทำไมเราควรวางขวดน้ำไว้ “ใกล้บ้านพักของประตู
 ตู้อื่น” มากที่สุด หรือเวลาใช้คอนกรีตตะปู ทำไมต้องใช้มือจับที่ปลายด้ามค้อน หรือ
 ทำไมถ้าเราสะพายเป้ที่หนัก เราถึงเดินตัวตรงได้ลำบาก สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ
 แต่เกี่ยวข้องกับ “โมเมนต์” โดยตรง! โมเมนต์คือแนวคิดที่ใช้แรงให้น้อยที่สุดในการ
 “หมุนหรือจัดวัตถุ” และมันแอบซ่อนอยู่ในหลายกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะ
 เป็นการกวาดบ้าน บันทึกรายงาน หรือแม้แต่การขุดดิน! หนังสือเล่มนี้จะพาผู้อ่านไป
 รู้จักโลกของ “โมเมนต์” แบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนผ่านเรื่องราวใกล้ตัว คำถามชวนคิด
 พร้อมภาพประกอบน่ารัก ๆ ที่จะทำให้วิชาฟิสิกส์ไม่น่าเบื่ออีกต่อไป หวังว่าเมื่อเด็ก ๆ
 อ่านจบแล้ว เด็ก ๆ จะมองโลกด้วยสายตาใหม่และพบว่า... วิทยาศาสตร์ไม่ใช่เรื่อง
 ไกลตัวเลยสักนิด!

สำหรับท่านที่อยากได้ไฟล์ PDF. ของหนังสือนี้ เพื่อจะได้สามารถปริ้นท์เอกสารได้
 สามารถสั่งซื้อได้ที่ ไลน์หรือ facebook ของผม

ถ้านักเรียนสนใจหนังสือในรูปแบบ E-BOOK ก็มีจำหน่ายที่เว็บไซต์ ร้านนายอินทร์ ,
 MEB , อุกฤษ, ซีอีดี , htextures , ศูนย์หนังสือจุฬาฯ และ DDebook

สำหรับท่านที่สนใจหนังสือของกระผมแต่หาซื้อตามร้านหนังสือทั่วไปไม่ได้ สามารถซื้อ
 ออนไลน์ที่ แอปต่าง ๆ โดยสแกน QR โค้ดข้างล่างนี้ (ที่ช้อปปีมีหนังสือมากที่สุด)

SHOPEE

Lazada

TikTok

สุชาติ สุภาพ

มือถือ 083-920-3825

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 โมเมนต์ของแรง หรือแรงบิด	4
1.1 โมเมนต์หรือแรงบิด	4
1.2 จุดศูนย์กลางมวล	๑๓
1.๓ จุดศูนย์กลางถ่วง	๒๖
1.4 โมเมนต์ของแรงคู่ควบ	47
1.5 โมเมนต์ในชีวิตประจำวัน	48
1.6 ประโยชน์ของโมเมนต์	51

%%%%%%%%%

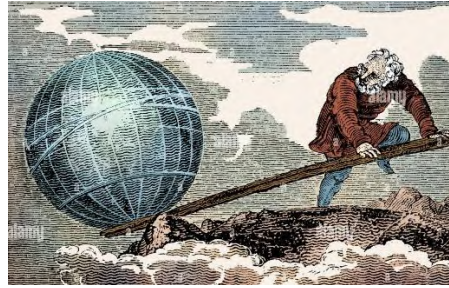
วิทยาศาสตร์แรงหมุน สำหรับเด็ก

เคยสังเกตไหมว่า ทำไมเวลาเราใช้ค้อนถอนตะปู ถ้าเราออกแรงจัดที่ปลายด้ามค้อนจะจัดตะปูออกได้ง่าย? หรือทำไมตอนโยกไม้กระดาน ถ้าเราอยู่ไกลจากจุดหมุน เราถึงโยกแรงกว่าอีกฝั่ง? สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เวทมนตร์ แต่มันคือหลักการทางฟิสิกส์ที่เรียกว่า “โมเมนต์” หรือบางคนอาจเรียกว่า “แรงบิด” โมเมนต์เป็นพลังลับที่อยู่เบื้องหลังการหมุน การจัด การโยก และการเคลื่อนไหวรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นตอนที่คุณใช้ไขควง เปิดฝาขวดน้ำอัดลม ขกของเล่น หรือแม้แต่ตอนปั่นจักรยาน ในหนังสือเล่มนี้ เราจะพาเขวชนไปเรียนรู้ว่า “โมเมนต์” ไม่ได้ยากอย่างที่คิด และมันเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงมากกว่าที่เรารู้! พร้อมการตอบคำถามเรื่องโมเมนต์ที่จะทำให้วิทยาศาสตร์กลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และน่าตื่นเต้นแกว่าที่เคย มาเปิดโลกของการเรียนรู้ผ่านการหมุน จัด โยก และบิดไปพร้อมกัน แล้วคุณ将会เห็นว่า... โลกของโมเมนต์ช่างน่ารู้จริง ๆ!

1.1 โมเมนต์หรือแรงบิด

โมเมนต์หรือแรงบิดหมายถึงแรงที่พยายามจะหมุนวัตถุหรือแรงที่จะทำให้วัตถุเคลื่อนที่รอบจุดหมุน

ความรู้เกี่ยวกับโมเมนต์ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น เครื่องผ่อนแรงชนิดต่าง ๆ เช่น คาน นักวิทยาศาสตร์ใช้หลักการของโมเมนต์มาประดิษฐ์คาน ผู้รู้จักใช้คานให้เป็นประโยชน์คนแรก คืออาร์คิมิดีส ซึ่งเป็นนักปราชญ์กรีกโบราณ เขากล่าวว่า “ถ้าฉันมีจุดค้ำและคานจัดที่มีความยาวตามที่ฉันต้องการได้ละก็ ฉันก็จะจัดโลกให้ลอยขึ้นได้”

รูป 1.1 คานและโมเมนต์กับแนวความคิดที่กว้างไกลของอาร์คิมิดีส
ในชีวิตประจำวันมนุษย์ได้นำเอาหลักการของโมเมนต์มาใช้ประโยชน์มากมาย ดัง
ตัวอย่างต่อไปนี้

